

Institutt for samfunnsøkonomi

Eksamensoppgave i SØK1000 – Innføring i samfunnsøkonomi

Faglig kontakt under eksamen: Hans Bonesrønning

Tlf.: 73 59 17 64

Eksamensdato: 15. desember 2016

Eksamenstid (fra-til): 5 timer (09.00-14.00)

Sensurdato: 16. januar 2017

Hjelpemiddelkode/Tillatte hjelpemidler: D/Ingen trykte eller håndskrevne hjelpemidler tillatt.

Kalkulator: Casio fx-82ES PLUS, Casio fx-82EX Citizen SR-270x, SR-270X College eller HP 30S.

Målform/språk: Bokmål og nynorsk

Antall sider (uten forside): 2

Antall sider vedlegg: 0

Informasjon om trykking av eksamensoppgave

Originalen er:

1-sidig **2-sidig**

sort/hvit **farger**

skal ha flervalgskjema

Kontrollert av:

Dato

Sign

Bokmål**Oppgave 1** (Vekt 50 %)

Betrakt en bedrift som er pristaker i produktmarkedet.

- a) Gjør rede for sammenhengen mellom en bedrifts tilbudte kvantum og prisen på en vare.
- b) Anta at det er mange bedrifter som produserer samme vare. Vis hvordan markedets tilbudskurve fremkommer.
- c) Anta også at det er mange som konsumerer varen. Vis hvordan pris og omsatt kvantum bestemmes i markedet.
- d) Anta at husholdningenes inntekt øker. Hvordan vil dette påvirke likevekten?
- e) Forklar hva som menes med samfunnsøkonomisk overskudd og forklar hvilke forutsetninger som må være oppfylt for at markedet beskrevet over skal maksimere dette overskuddet.
- f) Myndighetene mener at husholdningene konsumerer for lite av denne varen og bestemmer seg for å innføre en maksimalpris som er lavere enn markedsprisen. Drøft om dette er et effektivt tiltak for å øke konsumet.
- g) Hvordan vil dette tiltaket påvirke det samfunnsøkonomiske overskuddet?

Oppgave 2 (Vekt 50 %)

- a) Definer følgende begrep:
Arbeidsledighet
Finanspolitikk

Et land har opplevd fall i det samlede investeringsnivået, med påfølgende økning i arbeidsledigheten. Noen økonomer argumenterer for at arbeidsledigheten må møtes med ekspansiv finanspolitikk, mens andre mener at det beste svaret på økt arbeidsledighet er at Sentralbanken senker renta.

Du kan nå anta at landet har en lukket økonomi.

- b) Velg en makroøkonomisk modell som er egnet til å underbygge synspunktene til den første gruppen av økonomer, dvs. du skal vise at ekspansiv finanspolitikk kan gi lavere arbeidsledighet. Diskuter spesielt om denne politikken påvirker investeringsnivået i økonomien.
- c) Sett opp en annen modell som viser hvordan sentralbanken kan redusere rentenivået ved å øke pengemengden (ekspansiv pengepolitikk). Diskuter deretter hvordan redusert rente kan bidra til å redusere arbeidsledigheten. Diskuter spesielt om ekspansiv pengepolitikk påvirker investeringsnivået i økonomien.

Nynorsk**Oppgåve 1** (Vekt 50 %)

Betrakt en verksemd som er pristakar i produktmarknaden.

- a) Gjer greie for samanhengen mellom ei verksemds tilbudte kvantum og prisen på ei vare.
- b) Gå ut frå at det er mange verksemdar som produserer same vara. Vis korleis tilbodskurva i marknaden kjem frem.
- c) Anta også at det er mange som konsumerer vara. Vis korleis pris og omsett kvantum avgjerast i marknaden.
- d) Anta at hushaldas inntekt aukar. Korleis vil dette påverke likevekta?
- e) Forklar kva som menes med samfunnsøkonomisk overskott og forklar kva for føresetnader som må være oppfylte for at marknaden skildra over skal maksimere dette overskottet.
- f) Myndighetene meiner at hushalda konsumerer for lite av denne vara og bestemmer seg for å innføre ein maksimalpris som er lågare enn marknadsprisen. Drøft om dette er eit effektivt tiltak for å auke konsumet.
- g) Korleis vil dette tiltaket påverke det samfunnsøkonomisk overskottet?

Oppgåve 2 (Vekt 50 %)

- a) Definer følgjande omgrep:
Arbeidsløyse
Finanspolitikk

Eit land har opplevd fall i det samla nivået på investeringane, med påfølgjande auke i arbeidsløysa. Noen økonomar argumenterer for at arbeidsløysa må møtast med ekspansiv finanspolitikk, mens andre meiner at det beste svaret på auka arbeidsløysa er at Sentralbanken senker renta.

Du kan anta at landet har ein lukka økonomi.

- b) Vel ein makroøkonomisk modell som er egna til å underbygge synspunkta til den første gruppa av økonomar, dvs. du skal vise at ekspansiv finanspolitikk kan gi lågare arbeidsløyse. Diskuter spesielt om denne politikken påverkar investeringsnivået i økonomien.
- c) Sett opp ein annan modell som viser korleis sentralbanken kan redusere rentenivået ved å auke pengemengda (ekspansiv pengepolitikk). Diskuter deretter korleis redusert rente kan bidra til å redusere arbeidsløysa. Diskuter spesielt om ekspansiv pengepolitikk påverkar investeringsnivået i økonomien.